

JIHO ČESKÁ UNIVERZITA V PRAZE
V MĚSTĚ PRAZE

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A FINANČNÍ

Studijní program: Ekonomika a management

Studijní obor: 6208 B Účetnictví a finanční řízení podniku

Problematika účtování dodavatelských vztahů ve zvolené účetní jednotce

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Marie Vejsadová-Dryjová

Autor:

Anna Bigasová, DiS.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Ve Českých Budějovicích dne 31. srpna 2012

Anna Bigasová, DiS.

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala své vedoucí bakalářské práce paní Ing. Marii Vejsadové-Dryjové za všestrannou pomoc, ochotu, cenné připomínky a odborné rady, kterými pomohla k vypracování této bakalářské práce.

Dále děkuji firmě Robert Bosch s. r. o. v Českých Budějovicích a firmě Robert Bosch AG v Halleinu za možnost získat informace pro svou bakalářskou práci, neustále se vzdělávat a obohacovat své teoretické poznatky, dále získávat, uplatňovat a rozvíjet zkušenosti v oboru ú etnictví.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Anna BIGASOVÁ**
Osobní číslo: **E08434**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Problematika dodavatelských vztahů ve zvolené účetní jednotce**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem bakalářské práce je zachytit, zpracovat a navrhnout řešení problémů vzniklých při účtování dodavatelských vztahů ve zvolené účetní jednotce.

Osnova:

1. Úvod
2. Zúčtovací vztahy - pojetí a členění
3. Závěrka dodavatelských účtů a účtů s nimi souvisejících
4. Charakteristika vybrané účetní jednotky
5. Problematika účtování dodavatelských vztahů ve vybrané účetní jednotce
6. Závěrka dodavatelských účtů v účetní jednotce
7. Závěr
8. Seznam literatury
9. Přílohy

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

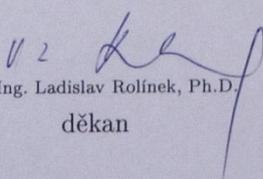
- DRBOHLAV, J., POHL, T. Pohledávky z právního účetního a daňového pohledu. Praha : ASPI Publishing, 2004. 182 s. ISBN 80-86395-93-6
- LOUŠA, F., et al. Účetnictví podnikatelů 2008. Praha : ASPI, 2008. 630 s. ISBN 978-80-7357-336-2
- LOUŠA, F. Zákon o účetnictví v praxi. Praha : Grada, 2006. 127 s. ISBN 80-247-1578-3
- RYNEŠ, P. Podvojný účetnictví a účetní závěrka pro podnikatele 2006 Olomouc : ANAG, 2006. 878 s. ISBN 80-7263-313-9
- VALACH, J., et al. Finanční řízení podniku. Praha : Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1
- KRUPOVÁ, L., VAŠEK, L., ČERNÝ, M. R. IAS/IFRS - Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Praha : VOX, 2005. ISBN 80-86324-44-3
- Seminář Svazu účetních, přednášející: GALOČÍK, S. DPH při obchodu mezi členskými státy EU a s třetími zeměmi podle novely zákona o DPH k 1. lednu 2010
- GALOČÍK, S., LOUŠA, F. DPH a účtování. Praha : Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3375-3
- MARKOVÁ, H. Daňové zákony 2010. Praha : Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3206-0

Vedoucí bakalářské práce:

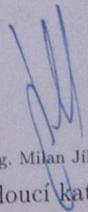
Ing. Marie Vejsadová Dryjová
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 27. srpna 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: 31. srpna 2012

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 27. srpna 2012

OBSAH

1. ÚVOD	3
2. TEORETICKÁ ČÁST	4
2. 1. Zúčtovací vztahy a jejich členění	4
2. 1. 1. Pohledávky z obchodních vztahů	5
2. 1. 2. Krátkodobé závazky z obchodních vztahů	6
2. 2. Charakteristika dodavatelsko-odběratelských vztahů	7
2. 2. 1. Pohledávky z poskytnutých provozních záloh	7
2. 2. 2. Přijaté zálohy	8
2. 2. 3. Pohledávky a závazky v cizí měně a kurzové rozdíly	8
2. 3. Problematika DPH	9
2. 3. 1. Pravidla pro uplatnění daně z přidané hodnoty	11
2. 4. Účtování na konci roku	15
2. 4. 1. Inventarizace	16
2. 4. 2. Zaúčtování účetních operací na konci účetního období	17
3. CÍL A METODIKA PRÁCE	19
3. 1. Cíl práce	19
3. 2. Metodika práce	19
4. PRAKTICKÁ ČÁST	21
4.1. Charakteristika firmy Robert Bosch	21
4.1.1. Robert Bosch v České Republice	21
4.1.2. Robert Bosch v Český Budějovicích (RBCB)	21
4. 2. Ekonomické oddělení v RBCB	23
4. 3. Účetnictví dodavatelských vztahů	25
4. 3. 1. Objednávka	25
4. 3. 2. Vlastní zaúčtování dokladů	26
4. 3. 3. Problémy vzniklé při účtování, jejich řešení a konkrétní případy	29
4. 3. 4. Komunikace s dodavateli	33

4. 3. 5. Účtování na konci roku	33
4. 4. AP – Monitor	35
5. DISKUSE	37
6. ZÁVĚR	38
7. SUMMARY	39
8. SEZNAM SCHÉMAT	40
9. SEZNAM PŘÍLOH	41
10. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	42

1. ÚVOD

V podniku vznikají při kontaktu s ostatními subjekty různé typy vztahů, z nichž nejčastější jsou závazky a pohledávky. Problematika dodavatelských vztahů je nedílnou součástí každého podnikatelského subjektu. Tyto vztahy tvoří základní prvek v procesu obchodování a to ve všech oblastech. Síla a pevnost těchto vztahů k vnějšímu prostředí jsou v mnohých případech klíčovými prvky pro úspěch obou stran.

Významnou úlohu hraje v dnešním konkurenčním světě mimo jiné i pravidelná a seriózní komunikace mezi jednotlivými subjekty. Vytváření a upevňování prospěšných dlouhodobých vztahů je snahou všech zúčastněných stran.

Cílem podnikání společnosti i jejích zaměstnanců je především spokojenost zákazníků. Pro tento stav je třeba kvalitních výrobků, jejichž výroba začíná nakoupením materiálu a spoluprací s dodavateli. Téma, které jsem si pro svoji bakalářskou práci vybrala, je tedy velice důležitým a základním prvkem podnikání celé společnosti.

Cílem této bakalářské práce je zachytit a zpracovat problematiku vzniklou při účtování dodavatelských vztahů, dále pak analýza a zhodnocení konkrétních účetních případů. Poslední kapitolou je zavedení nového systému, jehož cílem je zlepšení a urychlení celého procesu účtování.

Bakalářskou práci jsem zpracovala na základě nastudované odborné literatury, dostupných pramenů týkajících se daného tématu, odborných konzultací a především praktických zkušeností získaných u společnosti Robert Bosch, s. r. o. Společnost Robert Bosch, s. r. o., u které jsem zpracovala svoji bakalářskou práci, je mým zaměstnavatelem již 4 roky. V současné době je to již rok, co získávám praktické zkušenosti ve spol. Robert Bosch AG v rakouském Halleinu. Je velmi zajímavé setkat se také se zahraničním účetnictvím a porovnávat ho s českými účetními standardy. Praktické znalosti, které jsem za dobu zaměstnání získala, jsou nenahraditelnými pilíři životních zkušeností.

2. TEORETICKÁ ČÁST

2. 1. Zúčtovací vztahy a jejich členění

Při styku účetní jednotky s okolím vznikají pohledávky a závazky, které se zúčtovávají a uhrazují. Jedná se o především o pohledávky a závazky z obchodního styku, ze zúčtovacích vztahů k zaměstnancům a pojišťovnám pro zdravotní a sociální zabezpečení, pohledávky a závazky z titulů daňových, a konečně i pohledávky a závazky vůči společníkům, podnikům ve skupině či účastníkům sdružení. (Müllerová, 1997)

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy zobrazuje převážnou část vztahů podniku k vnějšímu světu. Tato třída je co do obsahu asymetrická: zahrnuje výhradně krátkodobé závazky, zatímco některé pohledávky zde účtované mohou být dlouhodobé i krátkodobé povahy. Jejich oddělené vykázání v rozvaze vyžaduje členit analytické účty k nim prvořadě podle tohoto hlediska. (Kovanicová, 2009)

Tř. 3 je uspořádána tak, aby umožnila podniku sledovat:

- Pohledávky z obchodních vztahů, tj. zejména dlouhodobé a krátkodobé pohledávky za odběrateli, poskytnuté zálohy dodavatelům (kromě záloh na dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek) a cenné papíry předané bance k eskontu. Rozlišení pohledávek na krátkodobé a dlouhodobé je nutno zajistit v analytické evidenci.
- Krátkodobé závazky z obchodních vztahů, tj. zejména krátkodobé závazky vůči dodavatelům, přijaté krátkodobé zálohy od odběratelů a závazky plynoucí ze směnek, prostřednictvím nichž má být placeno.
- Zúčtování se zaměstnanci (a obdobně se společníky a členy družstva) ze závislé činnosti včetně zúčtování sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění.

- Zúčtování s finančními orgány z titulu přímých a nepřímých daní a poplatků, a dále dotace k úhradě nákladů, dotace na pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a na úhradu úroků zahrnutých do pořizovací ceny.
- Pohledávky a závazky z titulu poskytnutých krátkodobých půjček v rámci konsolidačního celku, jakož i mezi účetními jednotkami, kde jedna z nich je podstatným vlivem.
- Pohledávky / závazky ve vztahu ke společníkům, členům družstva a účastníkům sdružení.
- Pohledávky / závazky související s prodejem / koupí podniku nebo jeho části, jakož i pohledávky z pronájmu.
- Pohledávky a závazky související s deriváty.
- Ostatní pohledávky a závazky. (Kovanicová, 2009)

2. 1. 1. Pohledávky z obchodních vztahů

Pohledávkou rozumíme právo věřitele požadovat určité plnění po druhé osobě, tedy dlužníkovi. Dlužník je povinen toto plnění řádně a včas, tzn. v době splatnosti, uskutečnit. Důvodem vzniku pohledávky je vyrovnání časového nesouladu mezi poskytnutím výkonu a jejím zaplacením. Pohledávka zaniká nejčastěji zaplacením dlužníka. (Ostertágová, 2008)

Pohledávky za odběrateli jsou nejčastějšími pohledávkami z obchodního styku. Dalšími pohledávkami jsou: pohledávky spojené s používáním směnek, pohledávky z poskytnutých provozních záloh a ostatní pohledávky (např. z titulu reklamací apod.).

Pohledávky za odběrateli jsou pohledávkami, které vznikají dodáním zboží, výrobků nebo služeb odběrateli, tedy vlastně předčasně se vznikem pohledávky. Účtují se na účtu 311 – Odběratelé. Současně se vznikem pohledávky vznikají pro dodavatele výnosy – tržby z realizace, účtované v závislosti na charakteru výkonů na účtech 601 – Tržby za vlastní výrobky, 602 – Tržby z prodeje služeb, případně 604 – Tržby za zboží.

Doba splatnosti pohledávky může být různá, podle zvyklostí, podle zákonné úpravy nebo podle dohody v obchodní smlouvě. (Müllerová, 1997)

Pohledávky jsou členěny podle:

- Splatnosti: na krátkodobé (se splatností do jednoho roku) a dlouhodobé (se splatností delší než jeden rok).
- Místa vzniku: tuzemské (na území ČR) a zahraniční (mimo území ČR).

Pokud dodavatel dodá zboží nebo výrobky nebo provede službu pro zákazníka, vzniká mu pohledávka za odběratelem (v případě nezaplacení). Pohledávka je evidována na základě vystavené faktury odběrateli. Tato transakce je také označována jako prodej na obchodní úvěr. Zákazníkovi tak vzniká závazek, neboli obchodní úvěr, který vyplývá z tohoto obchodu. Pohledávka zaniká zaplacením odběratele v hotovosti, častěji však poukázáním částky na běžný účet dodavatele. Lhůta splatnosti není upravena obecně právními předpisy, proto si ji dohodnou obchodní strany ve smlouvě. V ní si také mohou stanovit procento z fakturované částky jako úrok z prodlení v případě, že nedojde ke splacení řádně a včas. Zákon o dani z příjmu uvádí, že je možné pohledávky po lhůtě splatnosti promítnout do nákladů. (Ostertágová, 2008)

2. 1. 2. Krátkodobé závazky z obchodních vztahů

Závazky představují zdroje krytí, tj. pasiva podniku. U závazků z obchodního styku jsou na prvním místě závazky vůči dodavatelům. Kromě nich pak vznikají další, zejména závazky spojené s používáním směnek, závazky z přijatých záloh a ostatní závazky (např. z titulu reklamací od odběratelů). Krátkodobý závazek je takový, u kterého se očekává, že bude uhrazen v normálním průběhu provozního cyklu podniku, nebo má být uhrazen v rámci dvanácti měsíců od rozvahového dne. (Louša, 2008)

Relativně jednoduché je řešení účtování závazků z hlediska krátkodobého a dlouhodobého. Krátkodobé závazky se účtují na účty účtové třídy 3, s výjimkou krátkodobých finančních výpomocí (krátkodobé bankovní úvěry, eskontní úvěry, závazky z titulu emitovaných krátkodobých dluhopisů, atd. účtovaných na účty

účetových skupin 23 a 24), dlouhodobé závazky jsou účtovány na účty účetových skupin 46 – Bankovní úvěry a 47 – Dlouhodobé závazky. (Ryneš, 2002)

Účtová skupina 32 obsahuje účty pro evidenci krátkodobých závazků z obchodních vztahů. Závazky vůči dodavatelům jsou závazky, které vznikají převzetím zboží nebo služeb od dodavatele, účtované na účtu 321 – Dodavatelé podle odpovídajícího dokladu, nejčastěji faktury. Doba splatnosti závazku má být stanovena ve smlouvě nebo je uvedena na faktuře. (Müllerová, 1997)

2. 2. Charakteristika dodavatelско-odběratelských vztahů

Vztahy mezi dodavateli a odběrateli tvoří základní vztah v procesu obchodování a to ve všech oblastech. Právě síla a pevnost těchto vztahů jsou v mnohých případech klíčovými prvky pro úspěch obou stran.

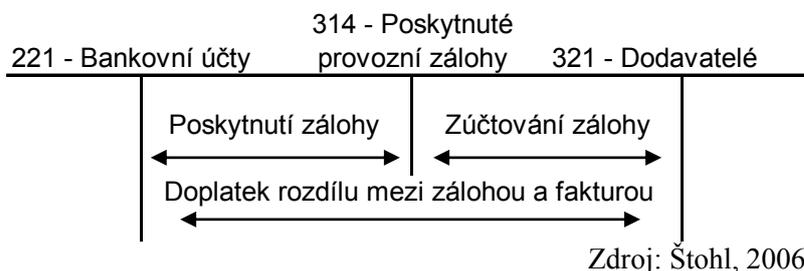
Dodavatelско-odběratelské vztahy představují obchodní kontakt nebo různé formy spolupráce mezi podnikem dodavatele a odběratele na trhu organizací. Tyto vztahy jsou obvykle zabezpečovány smluvně, podle legislativy obchodně závazkových vztahů (upravené Obchodním zákoníkem). S realizací dodavatelско-odběratelských vztahů je spjata řada marketingových, logistických a obchodních aktivit. (Lukoszová, 2004)

2. 2. 1. Pohledávky z poskytnutých provozních záloh

Poskytnuté zálohy dodavatelům jsou evidovány jako pohledávky vůči nim, a to až do doby splnění smluv z jejich strany.

- Účtování poskytnutých záloh u neplátce DPH – k zachycení zaplacených záloh na služby je používán účet 314 – Poskytnuté provozní zálohy (u záloh na zásoby se používá 15. účetová skupina). Došlá faktura je zaúčtována obvyklým způsobem, přičemž je nutné zúčtovat (zrušit, odepsat) zaplacenou zálohu zápisem na straně Dal účtu 314 – Poskytnuté provozní zálohy se souvztažným zápisem na stranu Má dáti účtu 321 – Dodavatelé. (viz Schéma č. 1). Rozdíl mezi celkovou částkou faktury a zaplacenou zálohou je uhrazen dodavateli. (Štohl, 2006)

Schéma č. 1: Účtování o poskytnuté záloze

- Účtování poskytnutých záloh u plátce DPH:
 - a) zůstatek na účtu záloh (314) je nutné po zúčtování zrušit,
 - b) DPH (343) v konečném součtu obsahuje celkový nárok na odpočet,
 - c) dodavatelé (321) – po zúčtování záloh je zůstatek ve výši doplatku.

2. 2. 2. Přijaté zálohy

Dodavatel, který přijal peněžní prostředky od odběratele jako zálohu, vykazuje tyto prostředky na samostatném účtu 324 – Přijaté zálohy. Celková hodnota pohledávky je snížena o přijatou zálohu. Zbylou částku odběratel doplatí v hotovosti nebo poukazáním na bankovní účet. Závazky plynoucí z přijatých záloh jsou vlastně peněžní zálohy na budoucí plnění. Účtování je obdobné jako u poskytnutých záloh. (Ostertágová, 2008; Louša, 2008)

2. 2. 3. Pohledávky a závazky v cizí měně a kurzové rozdíly

Při provádění zahraničně obchodních operací je třeba získat z účetnictví přehled o pohledávkách a závazcích vyjádřených v cizích měnách. Zákon o účetnictví vyžaduje účtování o těchto účetních případech jak v českých korunách, tak i v cizích měnách. (Štohl, Klička, 2004)

Pro přepočtení cizí měny na českou měnu ke dni uskutečnění účetního případu jsou účetní jednotkou používány:

- Denní kurzy platné v den uskutečnění účetního případu (kurz dle ČNB).
- Pevné kurzy stanovené k určitému datu po vymezené období (např. stanovených k prvému dni roku nebo pololetí, čtvrtletí, měsíce). Pevný kurz

je účetní jednotkou měněn také v průběhu vymezeného období, vždy v případech vyhlášené devalvace nebo revalvace české koruny. (Štohl, Klička, 2004)

Na účtech pohledávek a závazků vůči zahraničním partnerům, které jsou vyjádřeny v cizí měně, dochází ke kurzovým rozdílům. Při vzniku pohledávky (nebo závazku) dochází k přepočtu kurzem platných v den vzniku účetního případu. Úhrada v cizí měně je přepočtena kurzem platným v den platby. Vzniklý kurzový rozdíl je účtován podle jeho povahy do finančních nákladů (účet 563 –Kurzové ztráty) nebo finančních výnosů (účet 663 – Kurzové zisky). Tyto rozdíly ovlivňují přímo hospodářský výsledek a jsou daňově účinné. (Štohl, 2006)

Za předpokladu změny směnného kurzu u přepočtu závazků např. z 24,50 CZK/EUR na 25 CZK/EUR realizuje účetní jednotka kurzovou ztrátu a naopak při pohybu kurzu opačným směrem. (Strouhal, Židlická, 2008)

Kurzové rozdíly u neuhrazených faktur při uzavírání účetních knih:

- kurzové rozdíly vznikají i v případě, kdy zahraniční faktura nebyla uhrazena do dne roční uzávěrky,
- pohledávky se přepočítávají na českou měnu k rozvahovému dni kurzem devizového trhu stanoveného ČNB,
- rozdíl těchto pohledávek se účtuje výsledkově, tj. na účty 563 či 663. (Strouhal, Židlická, 2008)

2. 3. Problematika DPH

Základní myšlenka fungování daně z přidané hodnoty je jednoduchá. Daň je vybírána na každém stupni zpracování, avšak nikoli z celého obratu, ale pouze z toho, co bylo k hodnotě statku na daném stupni přidáno. Zdaňuje se tedy přidaná hodnota. (Vančurová, Láchová, 2011)

Daň z přidané hodnoty je jednou z nepřímých daní, tzn., že se neplatí přímo jako samostatná částka, ale je obsažena v ceně majetku a služeb. Výrobce nebo prodejce daň připočítává k ceně výrobku nebo služby a zákazník ji zaplatí společně s cenou. Avšak

plátcí daně mají současně nárok na odpočet daně, kterou zaplatili v nakoupeném majetku či službách (viz Schéma č. 2). To znamená, že u plátců netvoří daň zaplacená na vstupu součást jejich nákladů (ani nevstupuje do hodnoty nakoupeného majetku). Na druhé straně DPH neovlivňuje ani výnosy účetní jednotky, neboť DPH z prodeje nezůstává podnikateli, ale je odvedena do státního rozpočtu. Podnikatel se tedy stává jakýmsi prostředníkem mezi spotřebitelem (poplatníkem daně) a státem (finančním úřadem). (Štohl, 2005)

Schéma č. 2: Účtování v průběhu zdaň. období na účtě Daň z přidané hodnoty

3 - Daň z přidané hodnoty	
DPH ze vstupů (tj. nákupů) pohledávka za finančním úřadem KZ na MD = nadměrný odpočet (tj. součet DPH ze vstupů je vyšší než součet DPH z výstupů)	DPH z výstupů (tj. prodejů) závazek vůči finančnímu úřadu KZ na Dal = daňová povinnost (tj. součet DPH z výstupů je vyšší než součet DPH ze vstupů)

Zdroj: Štohl, 2005

DPH podnik eviduje na účtu 343. Na vrub tohoto účtu zaznamenává daň na vstupu (např. při nákupu materiálu, služeb), ve prospěch účtu daň na výstupu (např. při prodeji výrobků a služeb). Strana Má dání zobrazuje nárok na odpočet (pokud tento nárok vznikne), strana Dal naopak závazek vůči finančnímu úřadu. Pro zaúčtování DPH je zapotřebí daňový doklad, ve kterém je uvedena zejména sazba daně a základ daně. V zákoně o DPH jsou uvedeny další náležitosti, které daňové doklady musí obsahovat. (Ostertágová, 2008)

Daň z přidané hodnoty je vybírána za určitý časový úsek, tedy za zdaňovací období. Za toto období na jedné straně subjekt načítá daň na výstupu a na druhé straně daň na vstupu. Daňová povinnost je rozdílem mezi sumou daně na výstupu a tzv. odpočtem daně. Odpočet daně je upravená suma na vstupu. Je-li rozdíl kladný, potom je nazýván vlastní daňovou povinností. Tu je subjekt povinen odvést státu, je to dluh subjektu vůči státu. Když je rozdíl záporný, nazýváme ho nadměrným odpočtem, který vlastně představuje přeplatek na dani z přidané hodnoty, tj. nárok subjektu vůči státu. (Vančurová, Láchová, 2011)

2. 3. 1. Pravidla pro uplatnění daně z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je vybírána ve všech členských státech Evropské unie. Evropská unie se snaží zabezpečit, aby volnému pohybu zboží a služeb po celém jejím území nebránily daňové předpisy. Národní legislativa tak respektuje směrnice Evropské unie.

Z teritoriálního úhlu pohledu je nutno při uplatnění daně z přidané hodnoty rozlišovat tři zóny, a to:

- tuzemsko
- území Evropského společenství a
- „zbytek světa“ neboli třetí země. (Vančurová, Láchová, 2011)

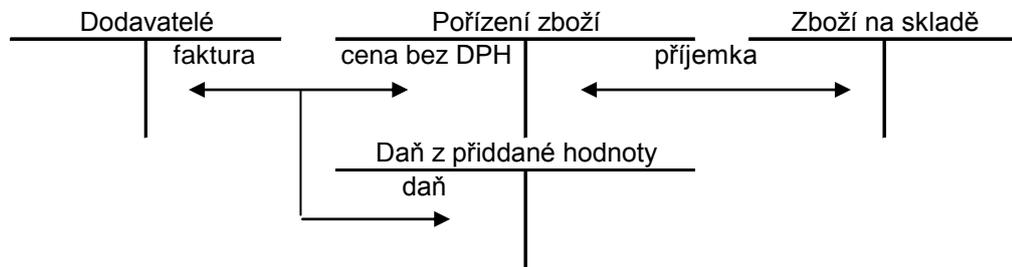
2. 3. 1. 1. Obchodování s tuzemskem

Tuzemský podnik – registrovaný plátce DPH – dodává zboží a služby tuzemským odběratelům a má tudíž povinnost při jejich prodeji přiznat daň (daň na výstupu). Jaké znaky má DPH?

- DPH má zatížit u dodavatelského podniku (plátce) pouze nově vytvořenou hodnotu, tj. tu část hodnoty, kterou k prodávanému zboží či službě sám přidal.
- Povinnost uplatnit DPH jako přírážku k ceně vzniká dnem, kdy podnik provede transakci podléhající této dani. Zákon v této souvislosti hovoří o uskutečnění zdanitelného plnění. Sazby daně určuje zákon. Plátce je povinen vyhotovit za každé plnění (nejpozději do 15 dnů) příslušný daňový doklad, jehož typ a obsah (odpovídající předmětu plnění) určuje zákon. (Kovanicová, 2009)

Při účtování nákupu zásob způsobem A od tuzemského dodavatele jsou všechny složky pořizovací ceny zboží účtovány prostřednictvím účtu 131 - Pořízení zboží. Převzetí zboží na sklad je potom zachyceno na účtu 132 - Zboží ve skladech (viz Schéma č. 3)

Schéma č. 3: Účtování u plátce DPH

Zdroj: Štohl, 2005

Neplátce DPH zahrne daň z přidané hodnoty do pořizovací ceny zásob, neboť nemá nárok na vrácení DPH od finančního úřadu.

2. 3. 1. 2. Nákupy zboží z jiných zemí

Od přistoupení naší země k EU je nutno rozlišovat, zda je obchod uskutečňován s členskou zemí EU či s nějakou jinou, třetí zemí, která je „za hranicemi“ EU. Jen při obchodu s třetí zemí se hovoří o dovozu a vývozu, přičemž zůstává zachována dřívější praxe: dani podléhá dovoz, tedy veškeré nákupy zboží, bez ohledu na to, zda tuzemský odběratel je či není plátcem DPH. (Kovanicová, 2009)

Dodávky „zboží“ mezi tuzemskem a zeměmi EU jsou považovány za tzv. intrakomunitární obchod a jsou označovány jako pořízení zboží z jiného členského státu EU (při nákupu) a jako zasílání (resp. dodání) zboží do jiného členského státu EU (při prodeji).

V rámci intrakomunitárního plnění jsou používána dvě základní schémata uplatnění daně:

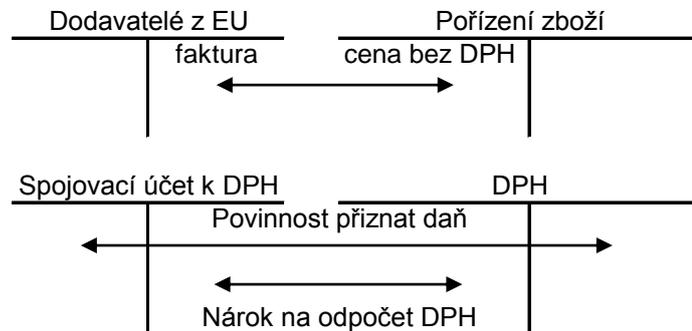
- princip země původu, který žádá, aby daň z přidané hodnoty byla vybrána ve státě, ze kterého je zboží dodáváno nebo služba poskytována, dále
- princip země spotřeby (určení). Ten požaduje, aby daň byla vybrána až ve státě, do kterého bude zboží dodáno anebo kam je služba poskytnuta.

Při uplatnění principu země původu bude tedy daň vybrána pouze v případě, kdy dodavatel zboží anebo poskytovatel služby je osobou registrovanou k dani s tím, že jemu vznikne povinnost přiznat a odvést daň.

Složitější pravidla jsou použita při využití principu země spotřeby. Je-li příjemce zboží či služby plátcem daně, pak je situace jednoduchá, jemu zpravidla vznikne povinnost přiznat a odvést daň. Když příjemce není plátcem daně, ale osobou povinnou k dani osvobozenou od uplatnění daně, pak mu přijetím takového plnění mu za stanovených podmínek, které mohou být pro každý druh plnění odlišné, může vzniknout povinnost registrovat se jako plátcem daně a odvést tuto daň. A konečně v ostatních případech vznikne anebo může vzniknout povinnost přiznat a odvést daň dodavateli či poskytovateli, tedy osobě, která má místo výkonu ekonomické činnosti ve státě původu (obecněji v jiném členském státu Evropské unie), tedy plátcem daně z jednoho státu Evropské unie se stane plátcem daně i v jiném státu Evropské unie. Do stejného postavení se může dostat i osoba povinná k dani s místem výkonu ekonomické činnosti mimo Evropskou unii, tedy zahraniční osoby povinná k dani. (Vančurová, Láchová, 2011)

Společnost z členského státu EU, dodávající české firmě zboží, nebude toto zboží zdaňovat daní z přidané hodnoty na výstupu, pokud jí česká firma sdělí svoje daňové identifikační číslo. Česká firma (kupující) si sama vypočte DPH z přijaté dodávky zboží a má povinnost tuto vypočtenou daň odvést finančnímu úřadu. Tato povinnost přiznat daň se v praxi označuje například jako předanění nebo samovyměření. V případě, že má česká firma od prodávajícího z členského státu EU daňový doklad, bude mít zpravidla i nárok na odpočet daně (viz Schéma č. 4). Bude-li mít česká firma plný nárok na odpočet, bude daň na vstupu i na výstupu stejná a odvod finančnímu úřadu v konečném důsledku bude nulový. (Štohl, 2005)

Schéma č. 4: Účtování pořizení zboží ze zemí EU

Zdroj: Štohl, 2005

Dovozem zboží se rozumí vstup zboží z třetí země na území Evropského společenství. Daňová povinnost při dovozu zboží ze třetích zemí vzniká propuštěním zboží do některého z celních režimů. Výběr daně je spojen s dovozem zboží a oddělen od platby za zboží, například od úhrady kupní ceny.

Daň je vybírána prostřednictvím anebo s přispěním celních orgánů v tom státě Evropské unie, ve kterém je zboží na území Evropského společenství propuštěno. Pokud je ale zboží v některém z celních režimů, jako je dočasné použití, tranzit, aktivní zušlechtovací styk, místem plnění je až stát, ve kterém je příslušný celní režim ukončen. Lze tedy uvést, že se převážně uplatňuje princip země spotřeby. (Vančurová, Láchová, 2011)

Základ daně při dovozu = základ pro vyměření cla (celní hodnota zboží)² + clo + vedlejší výdaje související s dopravou z hranice státu do místa prvního určení + spotřební daň a energetická daň u zboží, které jim podléhá.

Dodáním zboží je samozřejmě i jeho vývoz, tomu odpovídají i pravidla pro stanovení místa plnění. Jednou z výhod daně z přidané hodnoty je to, že jednoduše umožňuje podporu vývozu zboží. Proto se při vývozu zboží daň z přidané hodnoty nevybírání. Mechanismus daně z přidané hodnoty je úzce svázán s celními režimy také u vývozu zboží do třetích zemí. Vývozem zboží je propuštění do celního režimu vývoz.

Vývoz zboží je osvobozeným plněním s nárokem na odpočet, když přepravu provádí vývozce nebo osoba jím zmocněná. Osvobození od daně se netýká přepravy pohonných hmot a potravin pro vlastní potřebu. Plátcí vzniká nárok na osvobození, až když je zboží vyvezeno z území Evropského společenství a tento vývoz může prokázat potvrzením na celním prohlášení hraničního celního úřadu.

2. 4. Účtování na konci roku

Účetní práce a postupy, které probíhají na konci účetního období a na začátku období následujícího, se nazývají tradičně „účetní uzávěrkou“. Při této etapě účetních prací vychází podnik z požadavků daných zákonem o účetnictví, prováděcí vyhlášky k účetnictví, popř. postupů účtování pro podnikatele a ze zvolených účetních procedur, které navazují na oběh dokladů, na dělbu práce, na vnitropodnikovou organizaci, na charakter podnikové činnosti, na požadavky vlastníků, popř. mateřské společnosti. (Ryneš, 2002)

Postup prací při roční uzávěrci lze podle Štohla rozdělit do dvou etap:

1. Přípravné práce

- a) Inventarizace,
- b) zaúčtování účetních operací na konci účetního období.

2. Účetní uzávěrka

- a) zjištění hospodářského výsledku před zdaněním,
- b) výpočet základu daně z příjmů a zaúčtování daňové povinnosti,
- c) uzavření všech účtů, tj. zúčtování zůstatků všech nákladových a výnosových účtů na účet 710 – Účet zisků a ztrát, zúčtování zůstatků všech rozvahových účtů na účet 702 – Konečný účet rozvahový.

Pro účely této bakalářské práce budou další kapitoly věnovány pouze první etapě přípravných prací.

2. 4. 1. Inventarizace

Má-li být účetnictví vedeno takovým způsobem, aby bylo ve shodě se skutečností a aby ji věrně zobrazovalo, musí být čas od času se skutečností konfrontováno. Tomu slouží inventarizace, jejímž cílem je přispět k zajištění objektivního obrazu o aktivech a závazcích. Právě období před provedením účetní uzávěrky je nejvhodnější dobou pro toto porovnání. Pomocí inventarizace se musí upravit stav na účtech tak, aby souhlasil se skutečností, a to jak co do fyzického stavu, tak co do ocenění. (Štohl, 2005; Kovanicová, 2009)

Inventarizaci aktiv a závazků upravuje Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví v části páté (§ 29 a § 30). Pro uzavírání účetních knih a zajištění shody účetnictví se skutečností je důležité ustanovení, že inventarizační rozdíly se vyúčtují do účetního období, za něž se inventarizací ověřuje stav aktiv a závazků. (Zákon o účetnictví, 2012)

Pohledávky a závazky podléhají inventarizaci, jejímž účelem je zjistit:

- a) Zda stav pohledávek či závazků v účetnictví odpovídá skutečnému stavu, tj.
- porovnání účetního stavu se skutečným stavem je prováděno dokladovou inventurou,
 - účetní jednotka sestavuje inventurní soupis ke každému analytickému účtu pohledávek a závazků,
 - inventurní soupisy by měly zejména obsahovat:
 1. soupis pohledávek/závazků podle jednotlivých faktur,
 2. splatnost,
 3. u pohledávek a závazků v cizí měně částku v cizí měně a v CZK,
 - v některých případech je vhodné požádat dlužníky/dodavatele o vzájemné odsouhlasení pohledávek,
 - toto vzájemné odsouhlasení není upraveno žádným právním předpisem, a není je tedy možné vymáhat právní cestou.

- b) Zda reálná hodnota pohledávek/závazků není nižší, než je jejich účetní hodnota, tj.
- porovnání reálné hodnoty s jejich účetní hodnotou je prováděno především ve vztahu ke splatnosti (u pohledávek po lhůtě splatnosti je posuzována doba, která uplynula od této splatnosti),
 - výše rizika nesplacení pohledávky je zvyšována opravnou položkou.

2. 4. 2. Zaúčtování účetních operací na konci účetního období

Dohadné položky mají za úkol zabezpečit, aby za dané účetní období byly vykázány i ty pohledávky a závazky, které s daným účetním obdobím prokazatelně souvisejí, ale jejichž ocenění je založeno na odhadu. (Kovanicová, 2009)

Dohadné účty vytvářejí prostor pro účtování dohadných položek. Dohadné účty se člení podle charakteru na dohadné účty aktivní a dohadné účty pasivní.

Na dohadné účty aktivní vstupují pohledávky za poskytnuté výkony, u kterých není známá přesná výše částky, chybí doklad. Účtují se na účet 388 – Dohadné účty aktivní. Obvyklé případy situací pro dohadné účty aktivní:

- Nevyfakturované dodávky, u kterých je třeba upřesnit cenu.
- Potvrzená pohledávka za pojišťovnou v důsledku škody bez znalosti částky pojistného plnění.
- Pohledávka za zaměstnancem jako náhrada manka, pokud je výše částky předmětem sporu.

Na dohadné účty pasivní vstupují závazky za přijaté výkony, u kterých není známá přesná výše částky nebo také prozatím chybí doklad. Účtují se na účet 389 – Dohadné účty pasivní. Obvyklé případy situací pro dohadné účty pasivní:

- Nevyfakturované dodávky, u kterých není doklad.
- Závazek k úhradě z odpovědnosti za způsobenou škodu, která není dosud přesně vyčíslena.

S účtováním dodavatelských faktur na konci účetního období souvisí také účtování materiálu na cestě. V tomto případě dojde faktura nebo jiný obdobný doklad o splnění dodávky, ale nedorazí materiál (popř. nebyl ještě převzat). Přijatá faktura se zaúčtuje obvyklým způsobem, chybějící příjemka se nahradí vnitřním účetním dokladem, jímž se převede částka faktury z účtu 111 – Pořízení materiálu na vrub účtu 119 – Materiál na cestě. V příštím účetním období se dodávka na základě příjemky převede z účtu materiálu na cestě na účet 112 – Materiál na skladě. (Kovanicová, 2009; Štohl, 2006)

Vlastní účetní uzávěrka začíná tedy po zaúčtování všech účetních dokladů běžného účetního období a provedení všech oprav případných chyb. Teprve po zaúčtování všech uzávěrkových operací může účetní jednotka přistoupit k sestavení účetní závěrky, která se skládá z účetních výkazů a přílohy. Obsah a vymezení jednotlivých položek Rozvahy, Výkazu zisku a ztráty a Přílohy k účetním výkazům, z nichž se účetní závěrka skládá, je podrobně popsán v § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

3. CÍL A METODIKA PRÁCE

Tématem bakalářské práce je Problematika účtování dodavatelských vztahů ve společnosti Robert Bosch, s. r. o., která se zabývá výrobou komponentů pro automobilový průmysl. Práce je zaměřená především na účetní postupy ve zvolené účetní jednotce, a zachycení problémů, které mohou při účtování nastat.

Bakalářská práce vychází z charakteristiky dodavatelských vztahů ve společnosti a definuje způsob jejich zaúčtování v systému SAP. Zároveň jsou porovnány způsoby účtování v systému SAP s novým systémem AP – Monitor.

Součástí práce jsou i konkrétní příklady, které přímo souvisí s danou problematikou. Jedná se především o příklady účtování přijatých faktur, opravných daňových dokladů či přijatých záloh.

3. 1. Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zachytit, zpracovat a navrhnout řešení problémů vzniklých při účtování dodavatelských vztahů ve zvolené účetní jednotce. V rámci tohoto cíle byly stanoveny i následující dílčí cíle:

1. Zpracování postupů účtování v systému SAP.
2. Výpočet konkrétních účetních příkladů.
3. Komparace původního systému účtování s novým systémem.

V rámci řešení tématu bakalářské práce byly stanoveny tyto hypotézy:

1. AP – Monitor zlepšil procesy účtování a schvalování faktur.
2. AP – Monitor zrychlil celkovou dobu procesu zaúčtování dokladů.

3. 2. Metodika práce

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Tyto základní části byly zpracovány podle následujícího postupu.

1. Potřebné údaje k vypracování teoretické části bakalářské práce byly získány především z odborné literatury a internetových zdrojů týkající se

problematiky zachycení zúčtovacích vztahů, konkrétně dodavatelských vztahů.

2. Praktická část je zaměřena zejména na konkrétní účetní příklady z praxe. K jejich vypracování bylo čerpáno především z vlastních zkušeností a dále z praktických návodek pro systém SAP a systém AP – Monitor. Pro názornost je používán kurz 25 CZK/EUR.

Práce je členěna tak, aby nejprve podala přehledné základní informace o problematice účtování dodavatelských vztahů a bylo ji tak možné použít pro vypracování části praktické. Teoretická část je převážně zpracována na základě informací, získaných studiem odborné literatury zaměřené na danou problematiku. Zároveň jsou využity informace z dostupných internetových zdrojů.

Úvodem praktické části jsou zmíněny informace o společnosti získané převážně z interních internetových zdrojů a brožurek o firmě. Konkrétní účetní postupy navazují na teoretickou část a vychází z vnitropodnikové směrnice. Data pro praktickou část byla získána pomocí těchto metod:

- Komparativní metodou, která je základní metodou pro hodnocení a srovnání různých jevů, systémů řízení a skutečností.
- Analýzou zkoumané problematiky v účetním systému.
- Vlastními praktickými zkušenostmi ve společnosti.
- Rozhovory s odborníky a kolegy z praxe.

4. PRAKTICKÁ ČÁST

4.1. Charakteristika firmy Robert Bosch

Firmu založil v roce 1886 ve Stuttgartu Robert Bosch (1861 – 1942) jako „Dílnu pro jemnou mechaniku a elektrotechniku“. Skupina Bosch Group je nyní tvořena firmou Robert Bosch GmbH a zhruba 300 dceřinými a regionálními společnostmi ve více než 50 zemích světa. Celosvětový vývoj, výroba a prodejní síť jsou základem pro další rozvoj společnosti.

4.1.1. Robert Bosch v České Republice

Společnost Robert Bosch v České republice začala svoji produkci již koncem 19. století, kdy obchodovala především s firmou Laurin a Klement. První samostatná pobočka Bosch byla založena roku 1920 v Praze. Po nucené 44leté přestávce, způsobené změnou režimu, se po roce 1989 vrátila a od prosince roku 1991 je opět činná. V České republice sídlí několik na sobě nezávislých dceřiných firem Robert Bosch GmbH, Stuttgart.

Výrobní závody se nacházejí v Jihlavě – Bosch Diesel s. r. o., v Českých Budějovicích – Robert Bosch s. r. o., v Brně – Bosch Rexroth s. r. o., v Krnově a Albrechticích – Bosch Termotechnika s. r. o. Za dobu svého působení na českém trhu si Bosch vybudoval pozici významného výrobce, investora i zaměstnavatele.

4.1.2. Robert Bosch v Český Budějovicích (RBCB)

Společnost Robert Bosch v Českých Budějovicích byla založena 1. května 1992 jako společný podnik stuttgartského koncernu Bosch GmbH, Stuttgart a Motoru Jikov a. s. V roce 1995 se koncern Bosch stal jediným vlastníkem společnosti v Českých Budějovicích. Výrobní program zahrnuje komponenty automobilové techniky pro koncernovou divizi GS – Gasoline Systems (benzínové systémy) a DS – Diesel Systems (dieselové systémy).

Pro novou společnost v Českých Budějovicích byl kompletně vystavěn nový závod s nejmodernějším vybavením a infrastrukturou na koncernové úrovni. Mimo

jednotlivých výrobních úseků vybudovala společnost vlastní oddělení vývoje a výzkumu, včetně zkušebního centra pro dlouhodobé zkoušky. Rozvoj společnosti v Českých Budějovicích lze v její nedlouhé historii označit jako prudký a tento trend bude pokračovat i do budoucna, k čemuž významně přispívají vysoce kvalifikovaní a motivovaní pracovníci společnosti, kteří přicházejí z celé České republiky i ze zahraničí. K zajištění odpovídající kvalifikace přispívá mimo jiné i středisko praktického vyučování pro zhruba 40 učňů zřízené přímo v areálu společnosti, které představuje z hlediska regionu nový prvek umožňující zvyšování kvalifikace budoucích pracovníků společnosti.

Přes 2300 zaměstnanců se podílí na výrobě a vývoji komponentů do osobních aut. Hlavní výrobní program tvoří nádržové čerpadlové moduly, rozvaděče paliva/zpětné vedení paliva, plynové pedály, sací moduly, multifunkční pohony, škrticí klapky, víka hlav válců a moduly pro redukci NOx. Odběrateli jsou téměř všechny významné evropské, některé japonské, asijské a jihoamerické automobilky.

Výrobní program zahrnuje komponenty automobilové techniky pro koncernovou divizi GS - Gasoline Systems (benzínové systémy) a od 1. 1. 2009 i pro DS - Diesel Systems (DNOX). Českobudějovická společnost exportuje přes 90 % své produkce zákazníkům, jimiž jsou téměř všechny významné evropské automobilky.

Firma Robert Bosch, spol. s r. o., je úspěšnou, mezinárodní a expandující společností. Důkazem úspěšnosti jsou i následující ocenění:

- Exportér roku 2007 pro Jihočeský kraj,
- Personální projekt 2007 za projekt „Den kvality“ (Q-Day),
- Lean Production Award 2007 – ocenění za zavádění štihlých systémů v kategorii nadnárodního koncernu,
- umístění v žebříčku CZECH TOP 100 – RBCB dlouhodobě patří mezi 100 nejvýznamnějších firem ČR.

Českobudějovická firma je řazena mezi atraktivní zaměstnavatele. Od roku 2005 se v soutěži Zaměstnavatel roku pravidelně umísťuje na čelních pozicích, naposledy v roce 2011 obsadila 1. příčku v anketě Zaměstnavatel regionu.

Celá firma používá software od spol. SAP. SAP je největším světovým dodavatelem softwaru pro informační systémy podniků a organizací všech velikostí. Celkově více než 86000 zákazníků ve 120 zemích světa používá software společnosti SAP. Mezi další uživatele tohoto programu patří v České republice například Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zemědělství, Nejvyšší kontrolní úřad, Dopravní podniky hl. m. Prahy a Brna, 6 univerzit a další. Celosvětově SAP obsluhuje více jak 3000 zákazníků z oblasti veřejné správy. Jsou mezi nimi významné evropské i světové organizace a instituce, jako například Evropská komise, kompletní státní správa Rakouska, Francie, Kanady a Izraele, armády a Ministerstva obrany Německa, Norska, USA, a další.

Od 1. 1. 2009 probíhají veškeré účetní operace ve dvou SAP modulech, a to v P81 a P87. Modul P81 zahrnuje činnosti v rámci divize Gasoline Systems, modul P87 pak divizi Diesel Systems (viz Příloha č. 1).

4. 2. Ekonomické oddělení v RBCB

Ekonomické oddělení je podpurný útvar pro všechna ostatní oddělení v rámci RBCB. Celé oddělení je děleno na 2 útvary - finanční a controlling - a v jejich rámci pak na další skupiny se specifickým zaměřením. Velmi významným úkolem celého oddělení controllingu co je každoročně příprava a tvorba hospodářského plánu RBCB vždy na následující 2 roky.

V rámci tzv. shared-service je vykonávána řada činností pro závod v Mnichově. Jde zejména o interní a externí reporting, schvalování a účtování externích a interních dokladů včetně investičního majetku.

Veškeré činnosti v RBCB končí zpracováním (kontrolou a zaúčtováním) externích a interních dokladů ve skupině FIN1 (finanční účtárna). Hlavními úkoly FIN1 jsou především:

- vedení účetnictví RBCB (SAP-UBK, moduly FI, AA, SD),
- účtování dodavatelských, odběratelských faktur,

- účtování pokladních dokladů, bankovních výpisů,
- účtování interních dokladů pro zaúčtování mezd,
- účtování investičního majetku,
- účtování dokladů souvisejících s měsíčními a ročními závěrkovými operacemi.

Finanční účtárna nese zodpovědnost za sestavení a správnost daňových přiznání

- DPH v ČR, MwSt v DE, souhrnné hlášení o dodávkách do EU,
- DPPO, silniční daň, daň z nemovitostí a ostatních daní (darovací, z převodu nemovitosti).

Dále připravuje a sestavuje statistická hlášení (měsíční, kvartální, roční) pro ČSÚ, podklady pro pojištění majetku RBCB v rámci koncernových pojistných smluv, v rámci lokálních pojistných smluv a zákonných pojistných smluv. Metodika je podřízena požadavkům centrálních směrnic, rovněž také českým účetním standardům a daňovým požadavkům. Průběžná aktualizace a testování systému SAP-UBK je také jednou z hlavních činností skupiny FIN1.

Skupina FIN2 spravuje platební styk firmy. Platby probíhají odděleně z obou SAP-modulů (P81 a P87). Tuzemské platby jsou prováděny prostřednictvím Citibank Europe plc, Praha a zahraniční platby prostřednictvím clearingového konta vedeného u RB GmbH. Závazky v rámci skupiny Bosch jsou vyrovnávány prostřednictvím nettingu.

Skupina FIN2 sleduje likviditu firmy a dále:

- zajišťuje úvěrování (finanční společnost RBMF a poolingové smlouvy),
- provádí krátkodobé a střednědobé finanční plánování,
- vede pokladnu RBCB,
- kontroluje vyúčtování služebních cest,
- zajišťuje firemní platební karty zaměstnancům,
- vydává interní podpisová pravidla a interní podpisové vzory,
- zadává schvalovací Workflow do SAP,
- zadává kmenová data dodavatelů,
- provádí různé statistiky pro ČNB,

- provádí reporting za oblast GS, DS.

4. 3. Účetnictví dodavatelských vztahů

Firma Robert Bosch, s. r. o. se zabývá především výrobou komponentů pro automobilový průmysl. Mezi nejvýznamnější dodavatele patří zahraniční i tuzemští dodavatelé materiálu. Celý koloběh začíná u oddělení logistiky, která nese zodpovědnost za plynulý chod výroby a udržuje určitý stav zásob materiálu. Sleduje tak stav zásob nakupovaných materiálů, rozpracované výroby a hotových výrobků. Sestavuje výrobní plán pro jednotlivé výrobní linky a plánuje a objednává materiál u dodavatelů. Oddělení logistiky je dále zodpovědné za obalové hospodářství v RBCB, komunikaci se spedicemi, objednávání externích i interních transportů, export výrobků ze závodu BOSCH v Českých Budějovicích a rovněž procesy externího skladování.

4. 3. 1. Objednávka

Pro zaúčtování dokladů je velmi důležitá objednávka. Je to prvotní krok k navázání komunikace s dodavatelem. Objednávka determinuje, zda se jedná o divizi GS či DS. To je velmi důležitý aspekt pro zaúčtování do správného modulu v systému SAP (viz Příloha č. 1).

RBCB používá tři hlavní druhy objednávek, rozdělené podle číselných řad:

- Rámcová smlouva např. č. 55062823 – všechny objednávky toho typu začínají řadou 55... Jedná se vlastně o rámcové, dlouhodobé smlouvy pro materiálové dodávky, většinou množstevně neomezené (viz Příloha č. 2). Každá tato rámcová smlouva v sobě nese přiřazené sériové číslo materiálu, tzv. TTNr. (Typteile Nummer).
- Jednorázové objednávky např. č. 47499714 – těmto objednávkám předchází tzv. banfy (Bestellanforderung) např. s číslem 34552766, tento banf je systémově odsouhlasen žadatelem, aby mohla vzniknout objednávka, kterou lze zaúčtovat. Tyto objednávky jsou používány především pro jednorázové dodávky materiálu, spotřební dodávky a služby.

- Limitní objednávky např. č. 43008691 – jsou objednávky za služby, které jsou cenově omezené. Nezbytnou součástí těchto objednávek je tzv. ECA formulář (Einzelauftrag), který prošel procesem schvalování po věcné i finanční stránce a je nedílnou součástí faktury. Po zaúčtování v systému už faktura neprochází znovu procesem schvalování a je přímo uvolněna k placení.

Za objednávky je zodpovědné oddělení nákupu. Každý nákupčí odpovídá za svou v systému vytvořenou objednávku a komunikuje s dodavatelem. Nákupní oddělení sjednává s dodavatelem ceny, dodací a platební podmínky.

4. 3. 2. Vlastní zaúčtování dokladů

Mezi nejčastěji účtované doklady patří faktury přijaté. Rozdíl v účtování je především podle toho, zda se jedná o fakturu tuzemskou, zahraniční ze zemí Evropské unie či fakturu doručenou z třetích zemí nebo koncernovou (v rámci Bosch skupiny).

Speciálními fakturami jsou faktury pro závod v Mnichově, jejichž účtování probíhá v rámci jedné skupiny FIN1 v Českých Budějovicích. Celé účtování je specifické, podle německých norem a pravidel.

Před zaúčtováním faktury je velmi důležité zkontrolovat její formální správnost. Především adresu firmy, DIČ, sazbu daně a v neposlední řadě objednávku. Objedávka uvedená na faktuře je porovnána s objednávkou v systému SAP. V transakci ME23N pro jednorázové nebo limitní objednávky a v transakci ME33 pro rámcové smlouvy. V případě shody množství, ceny za jednotku a platebních podmínek je faktura zaúčtována. U rámcových smluv je zkontrolováno TTNr. materiálu a příjem zboží zaúčtován v systému se správným dodacím listem. U objednávek za služby či spotřebu je porovnán text faktury s účtem hlavním knihy, na který je objednávka zaúčtována.

Příklad č. 1: Zaúčtování zahraniční faktury za materiál

Firma Robert Bosch, s. r. o. obdržela fakturu za materiál od zahraniční, německé firmy ElringKlinger Kunststofftechnik GmbH (viz Příloha č. 4). Faktura je v celkové výši 390 Euro za 130 kusů. Pro zaúčtování je nutné, aby byla nejprve vytvořena v systému

objednávka a na ní zaúčtován příjem. V tomto případě jsou na faktuře dvě objednávky, jedna na 80 kusů a druhá na 50 kusů, celkem tedy 130 kusů. V Příloze č. 4 je uvedeno nejprve zaúčtování příjmu 80 kusů materiálu na sklad a poté zaúčtování celé faktury na dodavatele. Firma Robert Bosch používá vlastní číselnou řadu pro účty hlavní knihy (viz Příloha č. 3). Tato účtová osnova je dána centrálně mateřskou společností Robert Bosch GmbH ve Stuttgartu a je používána všemi dceřinými společnostmi.

Faktura přijatá za materiál je účtována v systému SAP v transakci MIRO. V uvedeném příkladě je faktura pro divizi DS, která je zaúčtována v modulu P87. Zaúčtování příjmu je zajištěno oddělením logistiky. Faktura je následně zaúčtována ve FIN1.

Schéma č. 5: Účtování zahraniční faktury za materiál u RBCB

Oddělení logistiky:	Částka (v Euro)	Má dátí	Dal
Pořízení 80 ks	240	1143000802	
Pořízení 50 ks	150	1143000802	
Celkem 130 ks na sklad	390		1834000804
Oddělení FIN1:			
Nákup 80 ks	240	1834000804	
Nákup 50 ks	150	1834000804	
Faktura přijatá celkem za 130 ks	390		2540
DPH - povinnost přiznat daň	78	1135203800	1225203800
DPH - nárok na odpočet	78	1225203800	1135203800
Oddělení FIN2			
zaplacení faktury	390	2540	1228200071

Zdroj: software SAP

Snahou je, aby bylo co nejvíce faktur i záloh účtováno přes objednávky. V případě záloh tak systém upozorní, že je k této objednávce již záloha zaúčtována a předejde se tak případnému dvojímu zaplacení. Některé faktury, tzv. FI faktury jsou účtovány přímo na konkrétní účet hlavní knihy. Z důvodů dodržení principu „kontrola 4 očí“ jsou tyto faktury opatřeny dvěma podpisy.

Mezi často účtované doklady patří i přijaté zálohové faktury. Postup, který účetní jednotka používá při účtování v této problematice, lze nejlépe znázornit na příkladu (viz Příklad č. 2).

Příklad č. 2: Zaučtování zálohové faktury a zúčtování s fakturou přijatou

Firma Robert Bosch, s. r. o. si objednala od české firmy Hofman Czech, s. r. o. výrobu nástroje Lagerbock Suzuki Midget za celkovou částku 510 000 Kč bez DPH. Firma Hofmann Czech, s. r. o. zaslala na tuto službu dvě zálohové faktury v částkách 153 000 Kč a 204 000 Kč a konečnou fakturu na doplatek 153 000 Kč bez DPH (viz Příloha č. 5).

Schéma č. 6: Účtování zálohy u RBCB

Přijatá zálohová faktura	Částka (v Kč)	Má dáti	Dal
Zaplacena záloha na 30 % včetně DPH	183.600,00		1228200071
Zaplacena záloha na 40 % včetně DPH	244.800,00		1228200071
Celkem za zálohové faktury 70 %, včetně DPH	428.400,00	668064	
Daňový doklad o přijaté platbě			
Záloha č. 321N1361, DPH 20 %	30.600,00	1134203800	1224203001
Záloha č. 396N1361, DPH 20 %	40.800,00	1134203800	1224203001
Celkem DPH na vstupu	71.400,00		
Pořízení výroby nástroje zálohou 30 %	153.000,00	1427010801	
Pořízení výroby nástroje zálohou 40 %	204.000,00	1427010801	
Celkem 70 %	357.000,00		668064
Zbývá doplatit 30 % (510000-153000-204000)	153.000,00	1427010801	
DPH 20 % ze zbývajících částky (102000-71400)	30.600,00	1134203800	
Celkem faktura přijatá	183.600,00		668064

Zdroj: software SAP

S nepatrnou odlišností jsou účtovány vedlejší náklady za přepravu a balné. Pro tyto vedlejší náklady má firma Robert Bosch ve svých směrnících stanoveny limity. Přepravné a balné do 25 Euro (625 Kč) je zaučtováno na speciální nákladové konto 1426310802 (viz Příloha č. 3: Účtová osnova) bez dalšího schválení ze strany nákupu. V případě, že tyto vedlejší náklady překročí částku 25 Euro (625 Kč), jsou zaslány k prověření příslušnému nákupčímu.

Jednou z činností finančního oddělení je i zúčtování konsignačních skladů. Tímto skladem je nazýván sklad dodavatele v prostorách zákazníka. Materiál je skladován na účet a riziko dodavatele. Odběratel má právo si materiál odebírat podle potřeby a v určitém časovém odstupu a platit v závislosti na odebraném množství. V případě nutnosti upozorňuje dodavatele, aby sklad opět doplnil. (Vaněček, 2008)

Pravidelně koncem každého měsíce je nutné zaúčtovat sestavu jednotlivých odběrů materiálu z konsignačních skladů. Tyto odběry pravidelně eviduje oddělení logistiky v systému SAP. V současné době dodavateli konsignačních skladů u spol. RBCB jsou firmy DSM, BASF a Ticona. Těmto třem dodavatelům jsou každý měsíc posílány dobropisy, které jsou zaúčtovány na základě odebraného množství z konsignačního skladu. Po vystavení je dobropis od spol. RBCB zaplacen podle dohodnutých platebních podmínek příslušnému dodavateli.

4. 3. 3. Problémy vzniklé při účtování, jejich řešení a konkrétní případy

Zaúčtování faktury proběhne bezproblémově, pokud odpovídá cena, množství a platební podmínky. V případě, že faktura nemůže být z jakéhokoliv důvodu zaúčtována, je pouze předběžně pořízena v systému SAP v transakci MIR7. Předběžné pořízení slouží pouze k evidenci faktur, které jsou tímto připraveny pro zaúčtování a uloženy v seznamu faktur pod určitým dodavatelem. Tento způsob evidence výrazně ulehčuje práci při vyřizování upomínek (viz kapitola 3. 3. 4. Komunikace s dodavateli).

Při kontrole přijaté faktury s objednávkou v systému může nastat mnoho nesrovnalostí, těmi nejčastějšími se zabývají následující kapitoly.

4. 3. 3. 1. Odlišná cena

V případě, že je cenová odchylka v sumě celé faktury do 15 Euro (375 Kč), je faktura zaúčtována bez jakéhokoliv dalšího schválení. Pokud je odchylka větší než je výše uvedený toleranční limit, je faktura systémem automaticky zablokována k proplacení a je nutné provést odblokování v transakci MRBR.

V případě cenové odchylky nad 15 Euro (375 Kč) nemůže být faktura zaúčtována, je předběžně pořízena a poslána interní poštou na oddělení nákupu k prověření ceny. Příslušný nákupčí zjistí správnou cenu podle smlouvy a dohodne s dodavatelem další postup. Pokud je cena na faktuře správná, avšak v systému chybná, schválí cenu nákupní oddělení dvěma podpisy, nebo cenu opraví v systému. Pokud však byla cena na faktuře špatná, je dodavatel požádán o vystavení opravného daňového dokladu na rozdílnou cenu (viz příklad č. 3).

Příklad č. 3: Faktura přijatá a opravný daňový doklad kvůli odlišné ceně

Firma Robert Bosch, s. r. o. obdržela fakturu za materiál od německé firmy TBT Tiefbohrtechnik GmbH. Fakturovaná částka je 94,38 Euro za 1 kus, při kontrole v systémové objednávce je nalezena odchylka 14,38 Euro na 1 kus. Na tuto rozdílnou částku obdržela spol. Robert Bosch opravný daňový doklad (viz Příloha č. 6).

Schéma č. 7: Opravný daňový doklad k cenové odchylce zaúčtovaný u RBCB

Oddělení logistiky:	Částka (v Euro)	Má dátí	Dal
Pořízení 5 ks	400	1143000802	1834000804
Oddělení FIN1:			
Faktura přijatá za nákup 5 ks	400,00	1834000804	
Cenová odchylka	71,90	1420500806	
Vedlejší náklady za expedici	7,00	1426310802	
Faktura celkem	478,90		11094
DPH - povinnost přiznat daň	95,78	1135203800	1225203800
DPH - nárok na odpočet	95,78	1225203800	1135203800
Opravný daňový doklad			
Cenová odchylka	71,90	11094	1420500806
DPH - povinnost přiznat daň	14,38	1225203800	1135203800
DPH - nárok na odpočet	14,38	1135203800	1225203800

Zdroj: software SAP

Faktura přijatá bude zaúčtována obvyklým způsobem v transakci MIRO. Opravný daňový doklad musí být avšak zaúčtován jako Dodatečné účtování ve prospěch. Tímto stylem účtování se v systému zkoriguje pouze cena dodávky materiálu oproti cenové odchylce, příjem kusů na skladě zůstane nezměněný.

4. 3. 3. 2. Odlišné množství

Druhým nejčastějším problémem bývá rozdílné množství kusů přijatého materiálu. Fakturované množství může být jak nižší, tak vyšší. V případě, že dodavatel fakturuje nižší množství, než příjem, který máme zaúčtovaný v systému, mohou nastat dvě varianty:

- Došlo k chybě ze strany dodavatele nebo je chyba v zaúčtování příjmu. Problém musí být projednán s oddělením logistiky, která celou záležitost prověří ve své evidenci a následně s dodavatelem.

- Druhou variantou je tzv. částečná faktura. V tomto případě jsou k jednomu příjmu materiálu vystaveny dvě nebo i více částečných faktur. Při účtování první faktury je zaúčtováno pouze příslušné množství, zbytek zůstane otevřený pro konečnou fakturu.

Pokud dodavatel fakturuje vyšší množství materiálu, finanční oddělení opět požádá logistiku o prověření příjmu. I v této situaci, mohou nastat dvě možnosti:

- Dodavatel dodá zbývající množství materiálu a oddělení logistiky doúčtuje příjem chybějících kusů. Faktura, která mezitím čekala na vyřešení na finančním oddělení, může být zaúčtována.
- Dodavatel vyrovná chybějící množství opravným daňovým dokladem. Finanční oddělení zaúčtuje oba doklady současně (viz příklad č. 4)

Příklad č. 4: Faktura přijatá a opravný daňový doklad na chybějící množství

Firma Robert Bosch, s. r. o. obdržela fakturu za materiál v celkové výši 3 973,30 Euro od české firmy Intenplast CZ, s. r. o. Druh materiálu F01C.030.004 byl fakturován na 350 kusů, ale ve skutečnosti 12 kusů chybělo. Z tohoto důvodu byl firmou Intenplast CZ vystaven opravný daňový doklad na chybějících 12 kusů (viz Příloha č. 7)

Schéma č. 8: Opravný daň. doklad na chybějící množství zaúčtovaný u RBCB

	Množství (ks)	Cena za jednotku	Cena celkem
Materiál č. F01C.030.004	350	1,833	641,57
Chybějící množství	12	1,833	22
Faktura za nákup materiálu	Částka (v Euro)	Má dáti	Dal
Cena bez DPH (350 ks)	3.311,08	1834000804	
DPH 20 %	662,22	1134203800	
Cena celkem	3.973,30		450987
Opravný daňový doklad	Částka (v Euro)	Má dáti	Dal
Cena bez DPH (12 ks)	22,00		1834000804
DPH 20 %	4,40		1134203800
Cena celkem	26,40	450987	
Zaplacení faktury a dobropisu	3.946,90	450987	1228200071

Zdroj: software SAP

V systému SAP bude opravný daňový doklad zaúčtován stejně jako faktura v transakci MIRO. Rozdíl v účtování bude pouze ve zvolení záložky Dobropis v horní

části této transakce. Původní faktura byla zaúčtována na celých 350 kusů, proto v tomto případě nelze dobropis účtovat jako Dodatečné účtování ve prospěch. Při účtování Dobropisu bude vyrovnán i počet kusů.

4. 3. 3. 3. Odlišné platební podmínky

Platební podmínky sjednává s dodavatelem nákupní oddělení. Firma Robert Bosch používá mnoho různých typů platebních podmínek (viz Příloha č. 8). Jak je na první pohled z přílohy zřejmé, nejvíce typů podmínek plyne z různých druhů skont.

Skonto je nejčastější způsob poskytování slevy od dodavatele. Snahou odběratele je toto skonto, co nejlépe využít. Prospěch z tohoto zvýhodnění mají obě strany. Dodavateli především umožňuje rychleji získat finance, které je schopen použít pro další podnikání. Skonto podporuje včasnou úhradu od odběratele a plní funkci jednoho z mnoha marketingových nástrojů, jak přiklonit poptávku na svoji stranu.

V praxi je skonto zaúčtováno do výnosů podniku, konkrétně na konto 648 – Ostatní provozní výnosy. Skonto není považováno za slevu na zboží, ale za odměnu včasné úhrady. Materiál je převzat na sklad vždy v celé fakturované výši.

Při účtování faktury přijaté je nutné vždy porovnat platební podmínku, kterou uvádí dodavatel s tou, která je součástí objednávky v systému SAP a podle které je faktura zaúčtována. Finanční oddělení nesmí v objednávce měnit žádné údaje. Za správnost platebních podmínek je zodpovědné oddělení nákupu. V případě odlišných platebních podmínek je tedy faktura zaslána k vyřízení příslušnému nákupčímu.

Zaúčtování faktury se správnými platebními podmínkami může ovlivnit další komunikaci s dodavatelem. Situace, kdy je faktura díky jiným platebním podmínkám zaplácena později, vyvolá u dodavatele pocit nejistoty a následuje zaslání upomínky. V jiném případě se může jednat o neoprávněně zaúčtované skonto nebo skonto, které je uplatněné v delším časovém období. Po zjištění tohoto skutku je odběratel povinen záležitost prověřit a popřípadě doplatit částku skonta dodavateli.

Tyto problémy uvedené v kapitole 4. 3. 3. velmi zpomalují proces zaúčtování a následné zaplacení faktury. Z tohoto důvodu se stále usiluje o zlepšení a především

i zrychlení celého procesu. K částečnému urychlení některých případů schválování a řešení problémů přispěl i nový systém, tzv. AP – Monitor (viz Kapitola 4. 4. AP – Monitor).

4. 3. 4. Komunikace s dodavateli

Dlouhodobá spolupráce a udržování dobrých vztahů s dodavateli je důležitou součástí podnikové politiky. V rámci finančního oddělení se jedná zejména o vyřizování upomínek či o vzájemné odsouhlasení pohledávek a závazků.

Při vyřizování upomínek je žádoucí, aby byly vyřízeny co nejrychleji. Důsledky nezaplacení faktury nebo dále i nevyřízení upomínky mohou vést k zastavení dodávek materiálu, kterou mohou ohrozit i celou výrobu.

Upomínané faktury jsou prověřeny v systému SAP v transakci FBL1N. Tato transakce slouží k přehledu všech zaúčtovaných faktur. Nabídka nastavení filtru umožňuje zvolit různé kombinace výběru seznamů všech zaúčtovaných dokladů od konkrétního dodavatele nebo za konkrétní období. Pokud urgovaná faktura není v seznamu nalezena, dodavatel je požádán o zaslání opisu daňového dokladu.

Jiná situace nastane za předpokladu, že faktura je již zaúčtována, ale z nějakého důvodu zablokována k proplacení. Automatická blokáce nastane v případě zaúčtování vyšší ceny nebo vyššího množství než je skutečně na straně naší objednávky. Následuje komunikace, zpravidla e-mailem, s oddělením nákupu nebo logistiky o konkrétním problému. Výsledkem je oprava údajů v objednávce nebo je ze strany dodavatele zaslán opravný daňový doklad na rozdílnou cenu či množství.

Tento proces komunikace, hledání problému a nalézání konečného řešení může být v některých případech velmi složitý a zdlouhavý.

4. 3. 5. Účtování na konci roku

Zachycení účetních operací na konci roku v rámci pořizování faktur do systému je srovnatelný s teorií. Nejčastěji účtovanými operacemi jsou dohadné položky a materiál na cestě.

Dohodná položka je taková položka, která se nákladově vztahuje ještě ke starému roku. V novém roce je potom vystavena faktura, která z nějakých důvodů nemohla být vystavena v roce, ke kterému se nákladově vztahuje. Účtování dohadné položky v systému SAP je znázorněno na příkladu č. 5.

Pokud není vytvořena dohadná položka a v novém roce bude nutno zaúčtovat fakturu vztahující se nákladově k předchozímu roku, musí být tato faktura v novém roce zaúčtována na daňově neuznatelné konto. Na toto nedaňové konto je zaúčtována pouze částka bez DPH, to je uplatněno zcela běžným způsobem.

Příklad č. 5: Účtování dohadné položky

Firma Robert Bosch, s. r. o. obdržela fakturu za služby od společnosti Telefónica Czech Republic, a. s. (viz Příloha č. 9). Tato faktura se nákladově vztahuje k období od 1.12.2011 do 31.12.2011, vystavena však byla dne 9.1.2012.

Schéma č. 9: Účtování dohadné položky u RBCB

Rok 2011	Částka v Kč	Má dátí	Dal
Dohadná položka bez DPH	814	1452010800	1228200099
Rok 2012			
Zrušení dohadné položky	814	1228200099	1452010800
Faktura za služby cena bez DPH	814	1452010800	
DPH 20 %	162,80	1134203800	
Faktura přijatá celkem	976,80		673480

Zdroj: software SAP

Nutnost účtování na konto Materiálu na cestě vyplývá z faktury za materiál, která byla přijata dříve než materiál na sklad. Ve starém roce je faktura zaúčtována v transakci F-43 oproti kontu 1834000811 – Materiál na cestě a uplatněné DPH na vstupu. Tato transakce slouží k účtování faktur přímo na konkrétní účet hlavní knihy, nevyžaduje tedy objednávku ani příjem materiálu. V roce novém, po zaúčtování příjmu materiálu na sklad, je zaúčtování materiálu na cestě stornováno opačným zápisem. Faktura je zaúčtována běžným způsobem, avšak již bez DPH na vstupu.

4. 4. AP – Monitor

Nový systém nazvaný AP – Monitor (Accounts Payable Monitor) slouží především pro elektronické zpracování, potvrzení a archivaci došlých faktur. S tím jsou spojeny i některé změny v procesu schvalování faktur, konkrétně se jedná o změnu pořadí ve schvalovacím procesu. V případě účtování faktury na objednávku, je tato faktura nejprve zaúčtována do systému a tímto krokem je automaticky nastartován schvalovací proces po stránce věcné správnosti a výše finanční hodnoty. Po ukončení schvalovacího procesu je faktura automaticky odblokována pro platbu a přes platební běh následně zaplacená. V případě nesrovnalostí nejsou již faktury posílány prostřednictvím interní pošty nebo e-mailem, ale přes AP – Monitor. Pokud není objednávka uvedena přímo na faktuře, nabízí tento systém možnost zjištění potřebných informací pro následné zaúčtování formou informačního Workflow. Zvláštní postavení ve schvalovacím procesu mají takzvané FI faktury, což jsou faktury účtované přímo na jednotlivá konta, tedy mimo objednávky. U těchto faktur je nejprve odsouhlasena věcná správnost i finanční hodnota dle podpisových práv na jednotlivých schvalovacích úrovních a poté, co je faktura schválena, je teprve zaúčtována do systému a zároveň automaticky odblokována pro platbu a proplacená.

Nezanedbatelným přínosem tohoto systému je automatické účtování faktur za materiál od předem otestovaných a vybraných dodavatelů.

Roční praxe účtování přes AP – Monitor přinesla pozitivní, ale i negativní prvky tohoto systému.

Těmi pozitivními přínosy jsou především:

- Snadná dohledatelnost daného dokladu v kterékoli fázi jeho zpracování.
- Zjednodušení vlastního účtování za předpokladu správného zvalidování dokladu.
- Zjednodušení vlastního účtování za předpokladu správného zvalidování dokladu.
- Rozšíření možností vyhledávání dokladů podle jednotlivých kritérií.
- Možnost automatického účtování vybraných dodavatelů u faktur za materiál.

Na druhé straně negativy jsou zejména:

- Složitější sledování konečných faktur spárovaných se zálohovými a správná konečná platba těchto faktur.
- Složitá oprava při záměně systémů GS a DS.
- Kontrola automaticky zablokovaných faktur a jejich ruční odblokování - prodloužení času.
- Problémy s duplicitami, následně dlouhá agenda jejich odstranění.
- Složitější jakékoliv opravy v systému.

5. DISKUSE

Původní proces účtování pouze prostřednictvím systému SAP byl zavedený několik let a probíhal bez větších komplikací. Drobné nedostatky byly vyřešeny správci systému a nedocházelo k žádným zásadním technickým chybám při účtování.

Současná doba je však postavena na trendu neustálých zlepšovacích a především zrychlovacích procesů za účelem snižování nákladů. Nabízí se tedy otázka, zda je přínosné modernizovat a zjednodušovat již zavedené systémy.

Se zavedením systému AP – Monitor a jeho propojením se systémem SAP byl očekávan velký přínos pro celou firmu, avšak teprve roční praxe s tímto systémem odhalila také spoustu negativních prvků (viz kapitola 4. 4.). I přes tato negativa, probíhá permanentní proces postupného zlepšování jednotlivých časů a je tak reálný předpoklad k naplnění cílů tohoto projektu.

Na základě vlastní zkušenosti nelze prozatím nový systém považovat za plně přínosný, neboť spolehlivost automatického účtování není tak vysoká, jak bylo původně očekáváno a dochází i k převodu původně automaticky účtovaných dodavatelů na klasické manuální účtování a naopak. Tento proces se neustále vyvíjí a mění. Celková doba pro zaúčtování faktury je oproti původnímu systému poloviční, ale následně jsou prodlouženy časy kontrol každého kroku. Velká časová úspora je zohledněna při komunikaci a řešení problémů vzniklých při účtování (viz kapitola 4. 3. 3.). Tyto problémy jsou řešeny zasláním žádosti o vyřízení prostřednictvím systému Workflow na příslušného odborníka v oblasti nákupu či logistiky.

V současné době však zatím žádné výrazné úspory vyčísleny nejsou. Neustále je zdokonalován proces odstraňování chyb a zvyšování spolehlivosti automatického účtování. Do budoucna, po odstranění těchto počátečních nedostatků, může být tento systém velmi přínosný.

6. ZÁVĚR

Tato bakalářská práce je orientována na vztahy mezi dodavateli a společností Robert Bosch, s. r. o. Snahou bylo přiblížit tuto problematiku s úplností a zároveň s co nejvíce možným přehledem. Cíl této práce napomohl především k odhalení problémů vzniklých při účtování dodavatelských faktur.

Účtování dodavatelských faktur v systému SAP je založeno na automatizaci účtovacích procesů jako jsou již např. přednastavená konta. Tyto účty hlavní knihy jsou používány podle interní účtové osnovy. Pro názornost byly v bakalářské práci vypracovány také konkrétní příklady účtování závazků vůči dodavatelům. Tyto příklady byly čerpány z teoretických i praktických zkušeností v oboru.

Hypotéza č. 1: AP – Monitor zlepšil procesy účtování a schvalování faktur

Tuto hypotézu lze potvrdit pouze částečně. Zlepšení procesu bylo zcela splněno u schvalování faktur, které jsou nyní zasílány automaticky bez větších problémů. Avšak proces automatického účtování není v současné době stále doveden k dokonalosti.

Hypotéza č. 2: AP – Monitor zrychlil celkovou dobu procesu zaúčtování dokladů

Tato hypotéza byla vyvrácena na základě vlastní zkušenosti. Proces účtování byl sice urychlen, avšak následné kontroly většiny kroků značně prodloužily dobu celého procesu.

S ohledem na tyto skutečnosti je nutné dále podporovat rozvoj tohoto systému, aby mohly být naplněny všechny původní předpoklady. Snaha o snížení nákladů je v dnešní době cílem každého podnikatelského subjektu. Počáteční investice na pořízení AP – Monitoru včetně vynaloženého úsilí na zavedení tohoto systému do provozu byly značně vysoké, avšak snaha o snížení nákladů z dlouhodobého hlediska je považována za mnohem přínosnější. Otázkou tedy zůstává, zda se do budoucna tyto náklady vrátí. K tomu je však nutné delší časové období, po jehož uplynutí bude možné vyčíslit tyto konkrétní úspory.

7. SUMMARY

This bachelor thesis deals with the relationships with suppliers and the accounting of liabilities. The aim of this bachelor thesis is to analyse and evaluate the accounting system of liabilities in the company Robert Bosch, s. r. o. This international company produces components for the car industry.

The theoretical part of this bachelor thesis defined suppliers and explained the problems connected with value added tax, especially with supplies from foreign countries. Then there were mentioned the specifics of accounting at the end of year, for example the inventory and the accruals.

In the practical part the company Robert Bosch, s. r. o. was introduced. There was described the whole process of the goods purchasing. The next step was the accounting of the specific invoices. The company uses the business system SAP. The last year they started to implement the new system AP – Monitor which should help with getting better and speeding up the whole process.

Both of these systems were compared and discussed at the end of this thesis.

Key words: supplier, invoice, liability

8. SEZNAM SCHÉMAT

Schéma č. 1: Účtování o poskytnuté záloze	8
Schéma č. 2: Účtování v průběhu zdaň. období na účtě Daň z přidané hodnoty	10
Schéma č. 3: Účtování u plátce DPH	12
Schéma č. 4: Účtování pořízení zboží ze zemí EU	14
Schéma č. 5: Účtování zahraniční faktury za materiál u RBCB	27
Schéma č. 6: Účtování zálohy u RBCB	28
Schéma č. 7: Opravný daňový doklad k cenové odchylce zaúčtovaný u RBCB	30
Schéma č. 8: Opravný daň. doklad na chybějící množství zaúčtovaný u RBCB	31
Schéma č. 9: Účtování dohadné položky u RBCB	34

9. SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1: Používané moduly v systému SAP
- Příloha č. 2: Rámcová smlouva
- Příloha č. 3: Účtová osnova RBCB
- Příloha č. 4: Faktura od spol. ElringKlinger
- Příloha č. 5: Faktura od spol. Hofmann Czech
- Příloha č. 6: Faktura od spol. TBT Tiefbohrtechnik
- Příloha č. 7: Faktura od spol. Inteplast CZ
- Příloha č. 8: Platební podmínky
- Příloha č. 9: Faktura od spol. Telefónica Czech Republic

10. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

MÜLLEROVÁ, Libuše. *Podvojně účetnictví*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1997, 240 s. ISBN 80-707-9788-6.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2010*. V Praze: 1. VOX, 2011, 87 s. Daně (1. VOX). ISBN 978-80-86324-86-9.

KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 16. aktualiz. vyd. Praha: Bova Polygon, 2009, 418 s. ISBN 80-727-3130-0.

RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. Olomouc: ANAG, 2002, sv. Účetnictví (ANAG). ISBN 80-7263-143-8.

LOUŠA, František. *Účetnictví podnikatelů 2008*. Praha: ASPI, 2008, 630 s. Meritum (ASPI). ISBN 978-80-7357-336-2

LUKOSZOVÁ, Xenie. *Nákup a jeho řízení*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2004, 170 s. ISBN 80-251-0174-6.

OSTERTÁGOVÁ, Petra. *Zúčtovací vztahy v účetnictví*. (Bakalářská práce) Praha: VŠE, 2008. 33 s.

ŠTOHL, Pavel a Vladislav KLIČKA. *Maturitní okruhy z účetnictví*. Tiskárny Havlíčkův Brod, 2004. 210 s.

ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2005 pro střední školy a veřejnost*, I. díl. 7. vyd., Tiskárny Havlíčkův Brod, 2005. 143 s.

ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2006 pro střední školy a veřejnost*, II. díl. 8. vyd., Tiskárny Havlíčkův Brod, 2006. 199 s.

STROUHAL, Jiří a Renáta ŽIDLICKÁ. *Účetnictví 2008: Velká kniha příkladů*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2008, 464 s. ISBN 978-80-251-1910-5.

VANĚČEK, Drahoš. *Logistika*. 3. přeprac. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2008, 178 s. ISBN 978-807-3940-850.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů [online]. © 1998 – 2012 [cit. 2012-08-12]. Dostupné z:

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>